

Մանգրումի Էֆեաք

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

1866 ԱՊՐԻԼ 9 ՃԻՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ

ՆԻՒՄԵՐՈ 29

Մանգրումի Էֆեաք համար 3-ի համար 260
նիւթի վերինը, սենյակի գործի, բոթա փարաւր տախի
իւնտե օլարագ, 200 դ՝ օլուգ, ալթը ալլըզը 100 դ՝ օլու-
գագ, վէնիւթի տախի 30 ար փարալաւարաւագ տըր:

Իլանաթըն պէճեր օթըրը իշին, պի-
րիւնի տէֆատա 3, իքիւնի տէֆատա 2,
վէ իւլիւնի վէ սայիւր տէֆալարաւ 1
էր զուրուշ ալլընաւագ տըր:

Մէքթուլ վէ սայիւր, իսթանպուլա Պաղէ Գաթու-
իւրիւնտ, գարաղօլիւնի իւլէ ճափի շէրիֆ արա եւ-
րինտ քեւային Նապօր իւնընտա, Կարապետ 3. Փանու-
եանը 18 նիւթիւրու օտաւընա կէօնտէրիւնէ տըր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԻՍՐԻՃԻՅՅԷ

ԲՐՈՒՍԵԱ ԻԼԷ ԱՎՍԹՐԻԱ

Գու կիւնլերտէ, Էվրօպաւա էն միւ-
թէնա հալաւաիս Բրուսիո իւլէ Ավսթրիա
մուհարէպէսի մէսէլէսի օլտուղունտան,
Թապիաթիյէ դագէթալարտա տախի օ-
գունան պահալարըն էքտերիսի մէսէլէսի
մէգպուրէյէ միւթէալիւգ պուլունմագ-
տա տըր:

Պիր մուհարէպէ ալլըյարգտա, Ֆրան-
սա, Ինկիլթէրա, վէ Բուսիա պի թա-
րաֆ գալարագ, մուհարէպէ քէնտի հու-
տուտունտա գալաւագ մը տըր, Եօիսա
մէգքիւր տէվլէթլերտէն հէր պիւրէրլէրի
պիւրէր Թարաֆա Թասահուպ վէ իմտա
իտէրէք, Էվրօպաւա ումուսի պիւր մու-
հարէպէ ալլըյարգ մը տըր, դագէթա-
լար շուրաւըն քէշֆ իթմէք իսթէտիք-
լէրինտէն, հէր պիւրի պիւր տիւրիւ քէշ-
ֆէ շոգըշմագտա, վէ պուլունշարըն հէ-
գարան տէլլէր իւլէրինէ պինա իթմէք-
տէ իտէլերտէ, շու մէսէլէտէ էն զիյաւտէ
էլլէմմ օլան շէյ Ֆրանսա բօլթիգասը-
նըն սահիհէն նէ օլտուղունտա անլամագ
օլուպ, վէ պուլունտ իշին տախի, նիւ
րէսմի սայլըն պիւր գաշ դագէթալարըն
Եագտըլարընա տիգգաթ իթմէքտէ իտէ-
լէրտէ, մէգքիւր դագէթալար տախի,
պիւրիլլէրինի գըրգ քիւլթիւ պիւր սանտըգ
իշինտէ սագլամագտա օլտուղարընտան,
րէսմի օլմայան դագէթալարըն հիտտէթ-
լէրինի մուճիպ օլմագտա տըրլար:

Գօնաթիթիւսիօնէլ նամ դագէթա տա-
խի, մէգքիւր նիւ րէսմի դագէթալար-
տան պիւրիս օլուպ, վէ պու կիւնլերտէ,
այնի գրիթիգա Թաշարընա րաթ կէլ-
մէքտէ օլտուղունտան, անլերտէն պիւր
իքիսինի պէյանտէն սօնրա, մէշհուր դա-
գէթալարտա, մէգքիւր մէսէլէ հագգըն-

տա օգունան պիւր իքի պահալարըն տախի
պէյան իտէրիգ:

Գօնաթիթիւսիօնէլ շէօհրէթշուար
մուհարէրի օլան Մ. Լիմէյարագ, նէ
Բրուսիանըն վէ նէտէ Ավսթրիանըն Էմի
Թէալրուպէ շոգըշմայըպ, Եանի պիւր պի-
լինին իւլէրինէ հիւճում իթմէյիպ, իւ-
լա Էմիլ Թէտաֆիտէ տուրաւագլարըն,
Եանի Էլէր պիւրիսի հիւճում իտէր իտէ,
տիկէրինինտէ օլ վագըթ մուհարէպէյէ
պաշլալաւագընը գըյաս իւլէ, պուլունտան
սուլհա տալիւր պիւր նէթիճէ շոգարտըգ-
տան, վէ Ֆրանսանըն պիթարաֆ գալա-
ւագընը անլաթտըգտան սօնրա, պիւրտէ
գալլըպ, մէգքիւր մէսէլէնին նէտէ գա-
լար գըյաւագընը անճագ Ալաւս պիւրիւր
տիմէք նիլէթիյէ, «տէվլէթէյն պէյ-
նինտէ կէրէյի կիպի իտուտմէթ հասըլ
օլմուշ տուր, վէ Ալաւս պիւրիւր, իշպու-
պիւթիւն Ալմանեայը տօլաշմագտա օլան
գըլը, սուլհ Թարիգիյէ մի հալլ օլաւագ
տըր, Եօիսա հարպտէ մի գարար գըլա-
ւագ տըր» տէմիշ օլաուղունտան, Թուր-
նալ տէ Տէպա նամ դագէթանըն մու-
հարիւրի Մ. Թագսիլ Տըլօր, Գօնաթի-
թիւսիօնէլն Եագտըլարընա գարշը Եագ-
տըրը սիթէմամիգ պահալարտա, «Մէգ-
քիւր դագէթալար Ալաւս քէնտի Էսրարընա
վագըթ իլլէմէմիշ իտուկի տէրքեար օ-
լուպ, վէ հէր կիւն Ֆրանսա հիւքիւմէ-
թիւնին նիլէթ ու Էֆքեարընը քէշֆ ու
պէյանտէ Թէրճիւմանլըգ իթմէքտէ օլ-
տուղուն միսիլու, Բրուսիա իւլէ Ավսթ-
րիա մէսէլէսի հագգընտա տախի, պիւրի
Թէնվիւր իտէր իւմիտինտէ պուլունմագ-
տա իքէն, պիւրտէ շու ըլըղըն անճագ
Ալաւս Թարաֆընտան կէլմէսինէ միւն-
Թաղըր օլմամըրը պիւրէ իիթար իլլէտի-
կինի կէօրմիւլէիւ տիւր» տէմիշ տիւր:

Գօնաթիթիւսիօնէլն մէգքիւր մէգա-
լարընա, Լալիպէրթէ նամ դագէթա-

նըն պաշ մուհարիւրի օլան, Մ. Էմիլ տը
Թիւրարտէն տախի ճէվապ վիւրէլէք շէյլլէ
սէյլլէմիշ տիւր:

«Իթալեանըն քէսպի ալլամէթ իլլէտիկի
միսիլու, Բրուսիանըն տախի քէսպի ալլա-
մէթ իլլէմէքտէ օլմամընը րանտ կէօրմէքտէ
օլտուղուն կիպի, Մէմալիքի Միւճթէմէանըն
չիմտի քէնտուլէ «Ամէրիգա» իսմի վիւրմէքտէ
օլտուղուն միսիլու, Բրուսիանըն տախի քէն-
տուլի Ալմանեա Թէմիլլէ իլլէմէքտէ պուլուն-
մամընը կէօլլէրի» Էօնիւնտէ կէօրմէքտէտիւր:
Բրուսեա տէվլէթի պաշ վէքիւ Մ. Պիգմար-
գըն, Թըպըր միւթէվէֆա գօնթ տը Գալուք
Թարիգիյի Թուրարագ, մէրհուսուն իթթ-
եայը Էմիլ իթթիհաա Թաթընա ալլըրը
կիպի, միւմայիլէյի տախի, պիւթիւն Ալման-
եայը Թաթըր իթթիհաա ալլամագ տըրը վէ
մագսէտինտէ կէօլմէքտէ օլտուղուն ալլըրը
կէօրմէքտէ տիւր: Էվլէթ, Իթալեանըն
իթթիհաա, Մ. Պիգմարգըն հաստի շէթ-
տինի Թաթըր իլլէմէքտէ տիւր: Վալաա, Ի-
թալեանըն շու իթթիհաա մալիք օլմամը,
Նիլ իւլէ Սալօտան վագ կէլմէսինի մուճիպ
օլարագ օլապիլլիշ իտուկին քէք ալեա պիւ-
մէքտէ տիւր: Լաքին, պու իտուտու տախի
միւմայիլէյին օլ արգու վէ մագսէտինտէ պիւր
մանի օլմամագտա տըր: Էլ վէրիւր թի Ալ-
մանեա պիւր տէֆա Թաթըր իթթիհաաա ա-
լընսըն, Էմմա օլ վագըթ, Բրուսեանըն տա-
խի պագըր մէրթէպէ ֆէտաքեարլըգ իթմէթի
իւնապ իտէր իմիշ: գարարը Եօգ, Բրուսեա
օլ ֆէտաքեարլըգ հագըր տըր: Էմմա, սա-
լիւր տէվլէթլէր օլ պապտէ բրօթէթօլար Ի-
տէճէքլէր իմիշ, վագիֆէտէն իսարիճ: վէլհա-
սըլ, Էմմա, շու ֆէտաքեարլըգլա, Բէն Նէհ-
լինին սօլ Թարաֆընը քեամիլէն Թէրք իթ-
մէթի իգթիգա իտէր իմիշ, քէք ալեա, Բը-
րուսեա օնա տախի հագըր տըր:

«Ֆրանսանըն սէքսէն ալթը սանճագլա-
րընա, Եէնիտէն իւլ գըթա տահա, Եանի
Ալա-Մարիթիմ, վէ Սալօա, վէ Նօթ-Սալօա
սանճագլարըն տախի, Թամ իլալէ օլուն-
տուղուն կիւն, Ֆրանսա Էլպէթթէ պիւր կիւն
Բէն Նէհլինին սօլ Թարաֆընա տախի մալիք

Օլաճաղընը թափում իյլեմիշ տիր. իմտի պուռն-
լար պէօյլէ օլտուգտա, Ֆրանսա, չիմտիտէն
հէր նէ գառաք պի թարաֆըլը իթսէ տա-
խի, մուհարէպէ իյլերու կիտիպ, վէ վու-
գուախ սէլլերի գուլվէթիյլէ, մէգքիւր պի-
թարաֆըլը սէտտիին տէվրիլէճէյի, վէ Ֆը-
րանսանըն մէճպուրի, պիլ իթթիֆազ Ավըս-
թըրիայա գարչը չըգմըչ օլան Բրուսիա իլէ
Խթալեանըն թարաֆըլը թուլաճաղը, իլմի
մանթըզ աշքեստընտան տէյիլ մի տիր:

« Հալպու քի, չու տօլապը գուրմագտա
օլան Մ. Պիլմարդ պիլմէլի տիր քի, քէնտի
խէյալաթընտա հանըրմագտա տըր. զիրա,
հիչ պիր վազըլթաա գօնթ աը Գապուրուհ
բօլթիթգաաը սիլանըն գուլլանամայաճազ
տըր. չիւնքի, Ալսթրիա 1859 սէնէսի մու-
հարէպէսինտէն բէք ալեա պիր նասիհաթ
ալմըչ օլուպ, վէ սահիպ թէճիւպէ պու-
լուհտուղուհտան, գաթան չու պապտէ մու-
հարէպէլէ, քէնտի թարաֆընտան պիր վէ-
սիլէ վիրմէյէճէք տիր:

Էմա, Բրուսիա, քէնտի թարաֆընտան
Ավսթրիա իւզերինէ հիւճուճա ճէսարէթ ի-
տէր տէնիլի իսէ, պիլգճէ ծնա տախի ինա-
նըլադ ճայիլ տէյիլ աիր. չիւնքի, օլ վա-
զըթ, քեսաֆթէյի Ալաման հիւքիւմէթլէրի-
նիս Ալսթրիա իլէ պիրլէչէճէքլէրի պի իշ-
թիպան տըր. վէ պուտա սէպէպիլ տէյիլ
տիր. չէօյլէ քի, Ալսթրիա եէնիլտիյի թագ-
աիրտէ, վէնէտիք իլէ մէչնուր տէօրթ գըթա
գուլվէթիլ գալլէրի տախի զայպ իտէճէ-
յինտէն, Ալմանեանըն թիրօլճա էնէմիլեթ-
տէն օլան վէ Ալսթրիա ասկէրի մուհաֆըզ-
լըղըյա հուսուլէ կէլմէքտէ պուլուհան էմ-
նիլէթի քեսալիլ տախի մահվ օլաճազ տըր,
վէ պու խուսուսուհտա Ալմանեանըն իլինէ
կէլմէյէճէկի աշիքեսա տըր:

« Իլթէ պիլ պու րաճօնլար իւզերինէ,
քէնտի միւթալալարըմըզը պինա իտէրէք,
տէրիլ քի, էկէր տէվլէթէյն պէնիստէ էօյ-
լէ պիր մուհարէպէ աշըլաճազ օլուր իսէ,
չօղա վարմայրպ, իէման պիր հարպը ու-
մուսիլէ թահվիլ օլաճազ տըր:

« Պիլմի պու րաճօնլարըմըզ, նէ Ալլան
թարաֆընտան պիր իլնամ, վէ նէտէ չիք-
մէթուլլան թարաֆընտան պիր պիւրհան օլ-
մայրպ, իլլա պէնիլ տտէմէ մախսուս օլան
էմրի պասիլթէ վէ իլմի մանթըզ աաարըն-
տան իպարէթ պուլուհմագտա տըր:

« Իլէրուտէ, վէ հէմտէ եաղընտա, պի-
գիւ պու տէօյլէտիթլէրիմիլլին իսպաթը կէօ-
րիւլէճէք տիր. էմա, մուզայիրի օլարագ,
ալտանըն օլտուղուհտուզ գահիլ չըգար ի-
միշ, օլ վազըթ հէքէս, տէյիլ Ալլան ալէյ-
հինտէ, իլլա պիլմի քէչֆիմիլ ալէյհինտէ
մանեալար վիթէպիլէճէք տիր:

Ազըպէթքեսա, Մ. Էմիլ տը ժիրար-
տէնին իթիգատընճա, չու մէսէլէնին նէ-
թիճէսի մուհարէպէտէ գարար գըլմա-
յաճազ տըր. Ֆազաթ, պու ճիւմիլէ ի-
լէ, մուհարէպէլէ մէյտան օգուհտա տա-
խի, «Ալլահըն միւրաուրընա մէսիլի օլմա-
յըպ, իլլա Բրուսիա գարալ հազըթլէրի-
նիս, խարիճիլէ վէքիլ օլան գօնթ աը
Պիլմարդ գանարագ, ալտանմասընտան
վէ սիհիլլէմէսինտէն նէչէթ իտէճէքտիր:

Պէլլէ կէլմէք

— Պիր մահէլլտէն, Բաբա հազըթլէ-
լէրի շախսընա սյիտ օլտուղու հալտէ պիր
չիլտան չալընտըղը, վէ տէրուհինտէ,
Էվրօպա հիւքիւմտարանը էլ եազըն օլա-
րագ պիր գաչ մէքթուպլար պուլուհտու-
ղու հալտաթիստէն տիր:

— Բրէնա Նարօլէօն ճէնապլէրինին ի-
թալեայա կիթմէսինի, Ֆրանսա իմբէրա-
թօրու հազըթլէրի թարաֆընտան, ի-
թալեա գրալը, հազըթլէրինէ պազը
թէպիլղաթը խէֆէյէնին վիճուտինէ
համլ իտէնլէր, չիմտիտէ գօնթ Ալլանին
իթալեաթան Փարիսէ կէչէրէք իմբէրա-
թօր հազըթլէրիլէ կէօրիւլմէսինի տա-
խի, մէգքիւր թէպիլղաթըն նէթիճէսին-
տէն աաա իթմէքտէ տիրլէր:

— Պէլլիգա գրալը հազըթլէրինին
քիւրսիլի գրալիլեթէ գուհուտինի, է-
նիլտէսի օլան Մէքսիգօ իմբէրաթօրու
հազըթլէրինէ լէսմէն պէյանէ կիթմիշ օ-
լան պիր էլչիլի, Մէգսիգաթան ճիւզիճէ
ուզագտա պիր մահէլլտէ գաթլ, վէ պէ-
րապէրինտէ պուլուհան աաթմէրի ճէրհ
իլլէտիլլէրի զազէթալարտա օգուհտուլ
տուր:

— Շանկայտան ալընան խապէրէ կէօ-
րէ, հիւքիւմէթ աաաքիրի, չիմալ թա-
րաֆը գօրպալարընը քեսալիլէն եէնտիք-
լէրինտէն, մէքուհման գօրպալարտան 50
պին քիշի թէլէֆ օլտուղու հալտաթի-
տէն տիր:

— Անթիպտէ թէտարիք օլուհան Փա-
բա ասկէրի Բօմայա կէլտիքտէ, Ֆրանսա
ասկէրինին պիր մրգաարը տախի Բօմայը
թէրք իտէճէք իմիշ:

— Ինկիլիզ տէվլէթի թարաֆընտան,
Պալթիգ տէնիլլինէ պիր Ֆըրգա տօնան-
մա չըգարըլարագ, գաթէն պահը մէգ-
պուրտա պուլուհան տօնանմարընըն
քէսպի ճէսամէթ իթմէսինէ էմր օլուհ-
մուլ տուր:

— Ինկիլիթէրաաա Պրայթըն չէհրին-
տէ, աաթմին պիրիսի ալէյհինտէ, վէլի
ահտ օլան բրէնա տը կալ ճէնապլէրինին
էմրիլէնէ գաաա իտէճէկինէ տալիլ լա-
գըրալար իթմիշ օլտուղու, թէչէքքի օ-
լուհտուղուհտան, մուհաթէմէյէ չէքիլ-
րէք իսթինթագ օլուհտուղուհտա, հէր
նէ գաաար իւզերինտէ պիր գաչ Ֆի-
չէնք տախի պուլուհմուլ իսէ տէ, ճինա-
յէթէ տալիլ հիչ պիր հարէքթի թէ-
պէյիլէն իթմէտիքտէն պաչգա, պազը
քէսան թարաֆընտան, մէգքիւր լազըր-
տըլարը իթտիլի վազըթտա սէրհօշ օլ-
մասը զըմընտա չէհտտէթ տախի իտի-
տիլինտէն, պրագը վէրիլմիշ տիր:

— Ինկիլիթէրաաա էհալի վէ խուսու-
սիլլէ ամէլէ թագըմլարը թարաֆընը
թուլալագ, հուգուգլարընը հըքը ու

վիգայէտէն պաչգա, հէր թարաֆտա նիլէ
միւհտսիր նուլթալար իրաա իլէ, բէք չօգ
նասիհաթը միւլթիտէ վիլմէքտէ օլան
չէօհրէթչուար Մ. Պրայթ, Բօշտալտա
բազար կիւնիւ մէքթէպլէրի հօճալարը
չէհրի պիլիլէրի ճէմիլեթլինտէ, ինկիլ-
թէրրա Ֆուգարաարըն թահսիլի մալիւ-
մաթ իլլէմէսի իւզերինէ, պու կիւնլէր-
տէ սէօյլէտիկի պիր նուլթուհտա, մէր-
գուհման հօճալարըն սայ ու հիմմէթլէրի-
նի սէնա իլլէտիքտէն սօնրա, բազար
կիւնլէրի մէքթէպլէրինին մէնֆաթը
քէսիլէսինտէն տախի պահս իթմիշ, վէ
Բօշտալ հալալիսինտէ, 50 գըթա օլ եօլ-
տա մէքթէպ, վէ 1,700 նէֆէր հօճա, վէ
12,000 նէֆէր տախի շալիլտան պուլուհ-
տուղու պէյան իլէ պէրապէր, հէման
ինկիլթէրրանըն հէր թարաֆընտա, 200-
000 հօճա, վէ 2,000,000 տախի շալիլ-
տան պուլուհտուղու տախի պէյան իլ-
լէմիշ տիր:

Մ. Պրայթ պուլուլար պէյանտէն սօն-
րա, հալեա Մանչէսթէրտէ թահսիլի մա-
լիւ մաթտան մահրուլ գալմըչ 50,000 նէ-
ֆէր չօճուգ պուլուհմագտէ օլուպ, վէ
Գանատա իլէ ինկիլթէրրայի ճէտիտտէ
խէ, պաաիհալա տէրա վէրիլմէք ուսու-
լի, եիւզ սէնէտէն պէրու պաչալմըչ օլ-
տուղուհտան, պու կիւնլէրի կիւն, օգու-
մագ եազմագ պիլմէզ, հէման պիր չօ-
ճուգ տախի պուլուհմագտըն իլլատէ
պիրլէ, ինկիլթէրրա էհալիլինէ, նազա-
լը տիգգաթլարընը Ամէրիգայա չէվիլմէ-
լէրինի, վէ Ամէրիգալըլար կիպի, բազար
կիւնլէրի մէքթէպլէրինին չօղալթըմա-
սընա, վէ տիւզ օգուհագ եազմագ էօյ-
րէտիլմէսինտէն պաչգա, Ամէրիգատա օլ-
տուղու միսիլու, ուլուլ ու Ֆիւնու-
նուհ հազընտա տախի մալիւմաթը լա-
զըմէ էօյլէթտիլլէսինէ հիմմէթ իթմէ-
լէրինի տախի նասիհաթ իթմիշ տիր:

— Պու հալթիթա Փադիս զազէթալա-
րընտա թէաճիւպէ շայան պիր պահս
օգուհմուլտուր:

Մօնթօպան եպիսկոպոսու, Լը Մօնտ
նամ բաբաա զազէթալարա պիր մէքթուպ
կէօնտէրէրէք, կէչէնտէ զըքրինի կէչտիկի-
միլ թէվրաթը չէրիլ թէրճէմէսի գօմի-
թէսի ալէյհինտէ թէչէքքի իլլէմիշտիր:

Մալիւմուր քի, մէգքիւր գօմիթէ
40 նէֆէր ալիւ գաթլարտան միւլէքքէպ
օլտուղու, վէ իլլէրինտէ միւլթէլիլ
միլլէթ վէ մէգհէպտէն, հալթթա րուհ-
պան վէ Եհուտի տախի պուլուհտու-
ղու հալտէ, թէվրաթը չէրիլի եէնիտէն,
վէ Խպրանիճէտէն Ֆրանսըզճայա թէրճէ-
մէ իտէճէք տիր:

Միւմայիլէյ հալիսկոպոս պու գօմիթէ
վէ պու նիլթէ հազընտա ալթէչ քէսի-
լէրէք, «նէ» տիմէք տիր պու, հըքը ու
վիգայէսինէ, վէ վազ ու գրաաթընա մէ-

մաւր պուլունտուղուճուճ պիր Ազիզ քի-
թապըմըզա տախիթ էսալլու թ օլունմազ-
տա տըր . օնուն թէրճէմէսինէ , պիզտէն
(եանի գաթօլիք լասհիպլերինտէն) պաշգա-
քիմէնին գարըշմայա հագգ ու սէլահիւ-
եթի եօգ իքէն , հաթթա , Եէհուտիլէր
տախի գարըշմայա չըբըշմըշար , վէ ըէս-
մէնտէ միւսատտէ օլունմազտա տըր .
կիպի պիր չօգ եպլարարար իյլէմիշտիր .
Մօնթօպան եպիսկոպոստունուն էֆ-
քեարննա , Թէվրաթը շէրիֆին էսկի
թէրճէմէսինտէ ֆարգ վէ եանլըշլըգ տա-
խի վար իսէ , խարիճտէն քիմէն գարըշ-
մայրպ , իլա քէնտիլէր գարըշմայր իմիշ-
էր .

Չօգ իյի , լաքին , ըուհպան կիւրու-
հանտան պաշգասընրն թէֆթիշ վէ թէ-
ճէսսիւսէ սէլահիպլէթի օլմատըղը հալ-
տէ , ֆարգ եա եանլըշ վար մը տըր եօգ-
մու տուր նա՛սը անլամալըղը , մէկէրչի
տշխարհականլար գարըշտըգլարնտա
պէօյլէ սէօյլէտիլէրի թաղտիրտէ , իշէ-
րինտէն պիր բահիպ , էօյլէ պիր իճրայա
չըգըշմազ տէյիլ , լաղըրոտընը տախի լի-
տանրնա ալա , տֆօրօղլար երլտըրըմնա
ուղրամասը , միւճէրրէտ տէյիլ մի տիր .

— Եէհուտի միլլէթինտէն օլունպտա ,
կէչէն սէնէ վէֆաթ իտէն , վէ մուսիքի
իլմինտէ քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան
Մէյերպիրին զեքրի ճէմիլինի էպէտի գըլ-
մազ նիյէթիյէ , պու կիւնլէրտէ պիր
թաղըմ գաթլար Պէրլինտէ թաշտան եօն-
մա , եախօտ թուճտան տէօքմէ սուրէ-
թինի վազ իթմէք իսթէմիշէր իսէտէ ,
տէվէթին նիզամնամէսի իգթիզասըննա ,
շէհրի մէզպուրտա Եէհուտիլէր հէնուզ
հէր իսթիյազաթ վէ հէր հուգուգա
մալիք պուլունմատըգլարնտան , միւ-
րապըրը հասըլ օլամամըշ տըր .

Բրուսիա կիպի պիր տէվէթ հագգըն-
տա , տօլրուսու զեյատէսիյլէ թայեիպ
օլունմայա շայան պիր հալ տիր պու .

— Էվրօպա քիթապըլարնըն կէօզէ-
րի պտըն , սօֆու բարասլարտան թէշէք-
քիւր իթմէլի տիրլէր , զերա , կիւնտէն
կիւնէ թիճարէթլէրինին արթմասընը մու-
ճիպ օլմագտա տըրլար .

Պու կիւնլէրտէ Բօմաստա , պիր քիլի-
տէ մէյտանընտա , Մ . Բընանըն Լա վի
տը Թէզիւսիւյլէ , Մ . Ալէքսանտը Տիւմա-
նըն Մօնթէ Գըրիսթօսունու , վէ տահա
այիր քիթապըրը աթէշէ եագմըշար
տըր .

Բօմա բարասլարը պու հարէքէթլէ-
րիյէ , քէնտի սէօզլէրինին թէէստիրսիզ-
լէյիլին անլաթտըմագտան պաշգա հիշ պիր
շէյ գազանամաղլար . չիւնքի , էօյլէ քի-
թապլար եագըլմաղլա , տիւնեատան էք-
իլմէիպ տահա զեյատէ պասըլաճաղը վէ
օգուհաճաղը շէօյլէ տուրտուն , պունտան
— շէքեար անլաշըլմագտա տըր քի , բա-

բաթարըն թէնպիհ վէ եասագլարնա
րաղմէն , եինէ հէր քէս իսթէտիկի քի-
թապըր օգուհագտա տըր , վէ պուտա
թապիի տիր .

— Հապէշիսթան իմէրաթօրունուն
ինկիլիզ գօնսօլսունուն , վէ պազը ինկիլիզ
թիւճարլարընը , վէ Ֆրանսըզլարը , վէ
միսիօնարլարը մահպէսէ իլգա իթտիրտի-
կի , վէ շիմտիյէ գատար իսլապարը հագ-
գընտա տիւրիւ թէտպիրլէք աիւշիւ-
նիւտիւքտէն սօնրա , ագըպէթքեար Մ .
Բասսամ իսմինտէ պիր Հայրն թէվասսու-
թունա իհալէ գըլընտըղը , զագէթա օ-
գույանլարա մալիւմ տուր .

Պու տէֆա զալէթալարտա օգուն-
տուղունա կէօրէ Հապէշիսթան իմէրա-
թօրու թարաֆընտան սատըր օլան էմր
իւզէրինէ , մէրգուճ միւշարիլէյ իմէր-
թաթօրուն հուգուրունա չըգտըղընտա
հիւանի գապուլիլէթ պուլմուշ , վէ իլք
կէօրիւշմէսինտէ , մահպուսլարըն քեաֆ-
ֆէսինին իսլապարնա մուվաֆիթագ օլ-
մուշ օլտուղունտան , մարտըն սօնլարն-
տա , մէրգուճ Մ . Բասսամ , մէրգուհանը
պիրիլքտէ ալարագ եօլա չըգաճագ իմիշ .
ինկիլթէրրտա , հէր նէ գատար նի-
շէլէր աճլըգտան էօլմէքտէ , վէ հիւքիւ-
մէթ տախի միգտարի քիֆայէտէ մէրագ
վէ վագիֆէ իտինմէմէքտէ իսէտէ , խաթիճ-
տէ պիր ինկիլիզ իշին խագինէլէր թէլէֆ
իտիպ , վէ ուղունա տօնանմալար տախի
սէվգ իյլէտիկի միսիլու , մէրգուհան
մահպուսլարըն իսլապարը իշին տախի ,
չօգ ֆէտաքեարըլար իթմիշտիր .

— Էքսէր տէֆա զարպիպ նէվինտէն
շէյլէր , Ամէրիզա զագէթալարնտա օ-
գունտուղունտան , պու տէֆա տախի ,
շու աթիտէքի հալ օգունմուշտուր .
Շէօյլէ քի Ամէրիգատա տտամըն պիրտի ,
40 կիւն գատար պիր տիւզիյէ ուլգու-
սուզ գալմըշ , վէ քէնտիսիտէ շիֆթճի
օլտուղունտան , իշիյլէ մէշղուլ օլմուշ ի-
միշ .

Այլար վէ հաթթա երլարճա ուլգու-
ուլոյանը իշիթմիշ իտիք . հալ պու քի
պու գատար վագըթ ուլգուսուշ գալա-
նը իշիթմէմիշ իտիք . շիմտի պունու տա-
խի իշիթտիք իսէտէ , պիզճէ պիզ իքիսի-
նէ տախի գօլայճա ինանանլարտան տէյի-
լիզ .

— Ինկիլթէրրտա աճայիպ ախլազ ու
թապիաթ սահիպի չօգ տտամլար վարտըր .

Պու կիւնլէրտէ , զայլէթ մէսկին , նէմ-
նաք , գօգմուշ , վէ գարանլըգ պիր պօտ-
րուճ իշինտէ , ինսսնլըգ հալինտէն չըգմըշ
պիր տտամըն մահպուս պուլունտուղու-
կէօրիւմիւշ , վէ օ հալինին սէպէպի գա-
պիթ թարաֆընտան սիւալ օլունտուղուտա ,
մէրգուհան իքի գարտաշը տահա պու-
լունտուղու , վէ խայլի սէնէտէն պէրու ,

քէնտի իշէրինտէ թէրթիպ իտիպ գարար
վէրտիլէրի , վէ քէմալ մէրթէպէ իճրա-
տընա տիգգաթ ու իգտամ վէ իթաաթ
իթտիլէրի պիր նիզամնամէ ահքեամըն-
ճա եաշամագտա օլտուղարընտան հէր նէ
ճիւնհայա մէսին իսէ , մէրգուհան գար-
տաշլարը , մէրգուհան պիր ճիւնհայա
անլայըպ տիյնէտիքտէն , վէ մուհաքէմէ
իտէրէք , գանուլարնա թէվֆիգան ի-
լամընը վէրտիլքտէն սօնրա , մահէլլի մէզ-
պուրտա եէտի սէնէ մահպուսիլէթինէ
հիւքմ իթտիլէրի , վէ քէնտիսինինտէ
պէշ սէնէտէն պէրու օրատա , հիւանի
րիզասըլա ճէգա չէքմէքտէ պուլունտու-
ղու անլաշըլմըշ , վէ մէրգուճ օրատան
իսլաա իտիլտիքտէն պաշգա , գարտաշա-
լը տախի թէվգըք իտիլիշէր տիր .

Պիպճէ պէօյլէ տտամլարա պիր նէվի
տիվանէլէր իքսմընը վիւմէք ճայիզ տիր .

— Խայլի սէնէտէն պէրու , կէրէք Էվ-
րօպտա , վէ կէրէք Ամէրիգատա հալա
վարօրունուն , իսթէնիլտիկի թարաֆա
թէհիլքէտիզ կիթմէսի , եանի կէմի գուլ-
լանըլը սուրէթտէ պիր տիւմէն իհտաա
օլունմասը նիյէթիյէ , նիյէ էհիլ մէրա-
գըն շալըշմագտա օլտուղու , էրպապը մա-
լիւմաթա մալիւմ տուր .

Պու տէֆա Մատթէոս իսմինտէ պիր
ինկիլիզին , սաճտան պիր պալօն եարա-
րագ , վէ վարօր կիպի պուլու մաքինա-
լարը գուրուպ շարիլարընը իշէթտիլէ-
րէք , կէմի կիպի գուլանմանըն եօլունու
պուլտուղու , զագէթալարտա օգունմուշ
տուր .

Ասիա գըթաաթնտա , հէր եէրտէ ըա-
հաթ եէօրիլէճէք պիր գալտըրըմ պու-
լունմատըղը հալտէ , Էվրօպալարը իլէ
Ամէրիգալարըն իսէ հալատա տախի իս-
թէտիլքէրի կիպի կէզմէյէ շալըշմալարը ,
տօղրուսու ազ թէաճճիւպ իտէճէք շէյ
տէյիլ տիր .

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Խարիճիյէ թէշրիֆաթըլըղը տա-
խի , տիվանը հիւմայուն թէրճիւմանը Ա-
րիֆի պէյ հազըթէթլէրի իւհտէսինէ իհա-
լէ պուլլուլմուշ տուր .

Լէվանթ Հէրալա շու ճիհէթլէ Արի-
ֆի պէյին մաաշընըն իւշ պին զուրուշ
արթըլըլտըղընը իշար իտիպ , վէ Էթօալ
տ'Օրիան տախի , Քեալիլ պէյ հազըթէթ-
լէրինին շու մէմուրիլէթտէն ինֆիսալ-
լէրինէ , Գըպըրսըլ Մէհէմէտ բաշա հագ-
րէթլէրիյէ արալարընտա կիւզէրան իտէն
պազը գըլ ու գալ սէպէպ օլմուշ տուր
տէմիշ տիր .

— Քէմալ էֆէնտի հազըթէթլէրինին
Պէլճիգայա օլաճագ եօլմուլուգլարը պիր
գաշ կիւն կէրի գալտըղընտան , տիւնքի
Քէօսթէնճէ վարօրույա ազիմէթ իտէ-
մէմիշ տիր .

—Ճանիք միւթէսարրորքը Զեյն պէս
հազրէթլէրինն Տէր սաատէթէ մուվա-
տէթլէրի, էվրագը հապատիտէ օգուն-
մուշ տուր:

—Նուպար բաշա հազրէթլէրի ծրան-
սայա ազիմէթ իտիպ, վէ ծլորանստան կէ-
շէրէք, իթալեա տէվէթի իլէ, Ազիզէյէ
գոււմրանեասընա տայիր պիր մուգապէլէ-
յէ կիրիշէճէք իմիշ:

—Տէվէթլու Մէհմէտ ալի բաշա,
վէ տէվէթլու իսմէթլու Ատիլէ սուլթան
ալիյէթլէրինն հազարաթը քէրիմէյի
միւհթէրէմէլէրի տէվէթլու իւթթէթ-
լու խայրիյէ խանըմ սուլթան հազրէթ-
լէրինն, մէվսիմի իզտիվաճլարը հուլու-
իյէմիշ օլուպ, միւթէվէթա իշգոտրալը
Մուսթաֆա բաշազատէ իզգէթլու Ռի-
զա Պէյ էֆէնտի իլէ ազտ ու թէգլիճ-
լէրի պու կիւնլէրտէ, կէշէն կիւնլէր
պիլտիրտիկիմիզէ պինաէն, իճրա օլուն-
մագտա օլտուղունտան, տիւնքի կիւն
Զաթըլ հազրէթի խիւաթէթրէնահիլէրի-
նին տախի, Գուրու Չէշմէտէ քեային սա-
հիլէրայը թէշրիֆ իլէ, շու սիւրը
քիւր սիւրուրտա հազր պուլունտուգ-
լարը մէսմուհիզ օլունշ տուր:

—Բուսիա իմթէրաթօրու հազրէթլէ-
րի էօմրիւնէ զաստ օլունուպ, վէ պիւա
քէտէր գուրթուլտուղու խապէրի պա
թէլէկրաֆ պուրատա քի Բուսիա սէֆա-
րէթխանէսինէ պիլտիրտիլտիքտէ, սիւթէ-
րա վէ զէվաթը սայիրէյի մուազզամա
թարաֆընտան ըսմի թէպրիք իճրասը-
նա միւսարաթ օլունմուշ տուր: վէ
կէշէն կիւն սապահ Բուս քիլիսէսինտէ,
խասսէթէն գուտտաթը շէրիֆ թագտիս
գըլընմըշ տուր:

Իշիթտիկիմիզէ նազարէն Բուսլար քի-
լիսէսինտէ տախի այնի սէպէպէ մէպնի
խասսէթէն Ս. Պատարագ թագտիս գը-
լընմըշ օլուպ, վէ Բուսիալը Հայլարն
արդու վէ թալէպլէրինէ պինաէն, Պէյ օլ-
լուտա պիլգիմ քիլիսէտէ տախի թագտիս
գըլընմագ իմիշ:

—Կէշէն հաթթա պիր պահա եազա-
րագ, Ընդհանուր ժողով թէճէմիլին-
տէն սարֆը նազար օլունմաթընը խալիսա-
նէ նասիհաթ վէրմիշ, վէ նէ սէպէպէ
մէպնի խուսկինտէ պիլտիրմիշ իտիք:

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, մէգքիւր նա-
սիհաթըմը, Պապը ալի թարաֆընտան
թայեին պուլլուլան Սահմանադրութիւն
գումիսիօնու, վէ եախօտ միւթէլիթ մէճ-
լիս թարաֆընտան բիշ նազարա ալընտը-
ղընտան, կաթուղիկաթուղ մէսէլէթի ի-
շին թախիս օլունմուշ օլան գումիթէ ի-
լէ պիրլէշէրէք, Ընդհանուր ժողովա հա-
ճաթ գալմագըղըն, հալ ու թէսվէյէ ի-
տէճէլէր իմիշ: Շիմտիքի կիտիշէ, պիլ-
ճէ պու տահա զիյատէ մուվաթըգ տըր:

—Կէշէն բազար կիւնիւ ֆախսեան
Գէորգ էֆէնտինն քէշտէ իյլէտիկի զի-
յաթէթտէ, Զաթը հազրէթի սատա-
րէթրէնահիլին տախի հազր պուլուն-
տուղու թաստիգ օլունմուշ տուր:

—Պու կիւն իշիթտիկիմիզէ նազարէն,
Գայսէրիյէտէք Սուրբ կարապետ վան-
քընըն 50 պին զուրուշուգ պիր պօրճ
թահվիլինտէն տօլայը, էհալի պէշինտէ
խայրէճէ գըլ ու գալ գուհուր իթմիշ օլ-
մաղին, քէշթիլէթի հալ պուրայա պիլ-
տիրտիլտիքտէ, պուրատան էմր օլունմա
գատար, առաջնորդ սրբազանըն վանքա
կիթմէյի Գայսէրիյէտէ գալմասը էլգէ-
միյէթի պա թէլէկրաֆ պիլտիրտիլտիքտէ
Գայսէրիյէնն միլէթճէ քօլիթիգասընա
միհպէր օլմագտա օլան իքի ֆամիլեանըն
պիրէր ազալարընըն, շիմտիքի Բաթրիք-
խանէյէ թէճէմիլի իթմէքտէ օլան մու-
վագգաթ վէ միւթէլիթ մէճլիստէ ազա
պուլունտուղուլարը մալիւմ տուր: իմտի,
էկէր մէրգուման զաթլար, միլէթ զայ-
րէթինտէն էվլէլ մէմլէքէթ զայրէթի
վագիթէլէրինն իճրա իտէրէք, ումումէն
միլէթին իսլահը հալինէ հիմմէթ իտէ-
ճէլէրի թագտիրտէ, պարի շու քէնտի
մէմլէքէթլէրի իսլահը հալինէ տախի սայ
ու հիմմէթ իթմէլէր, տահա գօլայ օլա-
ճաղը պիլգէ շիւրհէտէն միւթադիտիր:

ՊԱՆԳԱ

Միւրատուրդ պանգատան պահա իթմէք
օլմայըպ, չիւնքի Մէհմուա պիտտէֆաթ միգ-
տարը քիֆայէտէ պահա իթմիշ տուր: իլլա,
պուլունտան էվլէլ զագէթալարտա մա մէմու-
նիյէ վէ պիլ իթթիլար օգունան պանգա-
լար միսիլու, պու հաթթա եէտիմիզէ եէնի
պիր իլանսամէ կէշմիշ, վէ պիր եէնի պան-
գա տահա քիւշաա օլունտուղունտան պաշ-
գա, միւսսիլտիրինն տախի միլէթտալա-
րըմըգտան պուլունտուղու անլալըմըշ տըր:
վէ իշիթտիկիմիզէ նազարէն, եագընտա,
քէգալիք միլէթիլտիքտէն պաշգա պիր զաթ
տախի պիր պանգա աշաճագ տըր:

Միլէթիմիզ սահիպ սէրվէթլէրի, իշթէ
չիմտի պաշաալար, միլք ու Տէվէթէ, վէ
պինաէն ալէյի միլէթէ մէնֆաաթը վէ շէ-
րիֆի, վէ քէնտիլէր իշին տախի պատիի իթ-
թիլար վէ շէրէֆ օլաճագ մէշղուլիյէթլէրէ
թէշէպալիս վէ միւպատէրէթ իթմէկէ:

Մէգքիւր իլանսամէյէ նազարէն, զիշրինի
կէշտիկիմիզ պանգա, Մըսըրը օլու Պօղոս
պէյ իլէ, Անդրէաս աղա Հասունեան մուա-
վէնէթլէրիլէ, Անդոան Ազարեան վէ գոււ-
բանեասը իսմինէ քիւշաա օլունմուշ օլուպ,
մահէլի մէսալիի իշին իսէ, Գալաթտա,
Բէնճէմալի Գազարընտա 13 նիւմրօ իլէ
մուրագգամ մագաղա թախիս օլունմուշ տուր:

Պու եէնի Պանգանըն մէշղուլիյէթի, էմ-
վալ ու էմթա, վէ սէնիմ, վէ թահվիլ ու սէ-
նէտ վէ գօնէսիմէնթօ իւզէրինէ ալանսօ իթ-
մէք օլունտուղունտան պաշգա, գումիսիօն իլէ տա-
խի իշ եարմագտան իպարէթ օլաճագ տըր:

Շիւրթէթին իմգասը Անթօան Ազարեան օ-
լաճագ տըր:
Մէգքիւր Պանգա հագգընտա էմիլիյէթէ
տայիր քէսպի մալիւմաթ իթմէք իսթէյէնլէր,
Պանգ օթթօման Լմթէրիալէ,
վէ իսթանպօլտա

Շիւրթէթի Ումուլիյէյի Օսմանիյէ,
Միւսիւ Ի. Գամօնտօ վէ գոււմրանեասընա,
Միւսիւ Զ. Աթէֆանօվի վէ գոււմրանեասընա,
Միւսիւ Օթէնհայմ Ապէթի վէ գոււմրան-
եասընա:

Միւսիւ Զաֆիրօրու, վէ միւսիւ Զաֆի-
րիլէ:

Միւսիւ Աթէֆանօ Ա. Բալիլիյէ,
վէ Լօնտրատա

Միւսիւ Շիլիծծի վէ գոււմրանեասընա,
վէ Մարսիլեատա

Միւսիւ Հ. Շուապէր վէ Մ. Հ. Օսթիլի
վէ գոււմրանեասընա միւրաճաթ իտէճէթ
տիր:

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵԻԼԵԱՆ
1866 ԱՊՐԻԼ 6 ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄ 21/2

Ներկայացուցող Կոմիտէ
Ի ՆԱՍՏ
Մ. ԶՕԼԱԳԵԱՆԻ

ՄՈՎՍԷՍ ՄԱՐԳԱՐԷ
ԿԱՍ
ԻՍՐԱԵԼԻ ՓՐԿԻՉԸ

Թարգմանիչ Է. Էմիլ Գրիգորյան
ԵՐԿՈՒ ՏԵՐՈՎ ԾԱՌԱՅ ՄԸ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ՅԵՐԿՈՒՍ ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ
Հէլէն-Էմիլ Էմիլ Գրիգորյան

Մէգքիւր թէպթօտա Պ. Զօլագեան մէն-
ֆաաթը իշին պու ախշամ մէգքիւր օլուն-
լար իճրա օլունուպ, վէ եարըն ախշամ տա-
խի, լիսանը թիւրքի իւզը, պիրիսի ֆէրվիզ
խամինտէ վէ չիւր օլունուղու հալտէ, վէ ա-
կէրի տախի Արշակ երկրորդուն թէրճէմէսի
պուլունտուղու թագտիրտէ, իքի գըթա թը-
րաթէտի օյանսաճագ տըր: վէ իքիսի տախի,
իշիթտիկիմիզէ նազարէն իսլամտան վէ
էրպապը մէարիֆտէն պուլունտան պիր է-
ֆէնտինն գալէմինտէն չըգմա կիւզէլ շէյէթ
օլունտուղունտան պաշգա, թիւրքէթ թրաթէտի իլք
տէֆա օլարագ օյանսաճագընտան, չօղլար,
վէ ալէլ խուսուս իսլամ էֆէնտիլէր սէյր ու
թէմաշասընա բաղպէթ իլէ, իճապ իտէն
թէշիլիգաթա իսմէթ իտէճէլէրի մէմուլի
գալիտէն տիր:

Մէգքիւր թիւրքէթ օլունլար իւզէրինէ
պաղը միւթալաամըգ վար իսէտէ, եէրիմիզ
միւսաատէ իթմէտիկիմիզէն պաշգա տէֆայա
թէրք իտէրիգ:

ԻԼԱՆԱԹ

Պու տէֆա Փարիստէն կէլմիշ օլան
տօղթօր միւսիւ վասիլիատիս, Գօսգա-
տա քեային Բաղուպ—Բաշա քիւթիւպ-
խանէսի ալթընտա վագը սինեթօր ճիագօ-
մօ Ալէքսանըն էճգախանէսինտէ, հաթթ-
թատա իքի տէֆա, եանի բազար իրթէ-
սի վէ քէնճէմալի հիւնլէրի սաաթ 4 1-
տան 8 1-2 զա գատար խայրաթ պազա-
ճաղընտան, հէր քէսին մալիւմ օլմագ
իւզըն իլան օլունուր:

Թէմիզէ վէ էհվէնէ շէյ պաստրմագ ի-
թէյէնլէրին, վէգիր-խանընտա աշաղը գաթ-
տա վագը 20 նումէրօլու Տիլիթեան վէ ֆա-
բասեան թապիսանէսինէ թէշիլի իթմէլէրի,
մէգքիւր թապիսանէ թարաֆընտան խոտտէ-
թէն իլան օլունուր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԵԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ԼԷՎԱՆԹ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԲԱՊԻԱՆԷՍԻՆԵԷ
ՊԵՏ-ՕՂԻՏԱ 2017Ը ԵՐԿՈՒ ԵՐԿՈՒ ԵՐԿՈՒ
ՊԵՏԱԿԵՐԳ ԳԱՐԵՐՈՆԵԱ ՆԻՍՏԵՐ 519: